

002660623/1984.sz.t.

Állandó EMSZ Képviselet

Dr. Nagy Erzsébet

New York

Mel.: 8 db

STIGORJAN TITKOS

Jelentés az EMSZ

Kögyűlés 39. ülés-
szakít előkészítő
műh.b.szintű egyeztető
gazdasági munkacsoport-
ra üléséről

A II. bizottság felkészüléshez mellékelten megküldjük a
39. ülészakít előkészítő szociálisra egyeztető értekezlet gazdasági
munkacsoportjáról készült jelentésünket, valamint a közös nyilatkozat
és határozat-tervezeteket.

Budapest, 1984. szeptember 7.

KÜLÖMMINISZTERIUM TÖB

ÁLLAMTITKÁRSÁG

Előadó: *[Signature]*

Megj.: *[Signature]*

[Signature]
/Zádor Endre/
főosztályvezetőhelyettes

Regisztráció: 4. február 1984.
0001 sz példány

Tárgy: Jelentés az ENSZ Közgyűlés 39. ülészakát előkészítő miniszterhelyettesi szintű egyeztető értekezlet gazdasági munkacsoportjának üléséről.

Az ENSZ Közgyűlés 39. ülészakát előkészítő miniszterhelyettesi szintű egyeztető értekezlet gazdasági munkacsoportjának ülésére a plenáris üléssel párhuzamosan augusztus 28-30-án került sor. Az egyeztető értekezleten résztvevők megállapították, hogy az ENSZ Közgyűlés 39. ülészakára kiélezett nemzetközi légkörben fog sor kerülni, ami fokozza a két világrendszer közötti eszmei-ideológiai jellegű vitát, és nehezíti az amúgyis bonyolult világgazdasági kérdések rendezését. Ez a II. Bizottságban folyó munkát rendkívüli módon meg fogja nehezíteni.

A II. Bizottságban folytatni kell azt az irányvonalat, amelynek célja a szocialista országok békepolitikájának és gazdasági együttműködésének, az abban elért eredményeknek hatékony propagálása. Támogatást kell nyújtani a fejlődő országoknak a világgazdasági kapcsolatok demokratikus átrendezéséért folytatott küzdelmében, és rá kell mutatni, hogy a nemzetközi együttműködés csak a béke feltételei között lehet hatékony. Ezért a szocialista országok delegációi hangsúlyozni fogják, hogy csak a leszerelés megvalósítása mellett szabadulnak fel megfelelő mennyiségű pénz-eszközök, amelyek a nemzetközi gazdasági problémák rendezésére fordíthatók.

Rendkívül veszélyes az USA és szövetségesei által követett azon irányvonal, amely a gazdasági eszközöket politikai célú zsarolásra használja fel. Az ilyen jellegű gazdasági agresszió az egyik alapvető oka a nemzetközi gazdasági problémák éleződésének, ennek következménye pedig a válság terheinek a fejlődő országokra való áthárítása.

Az államok gazdasági jogait és kötelezettségeit tartalmazó Charta 10. évfordulója, valamint az ENSZ III. Fejlesztési Stratégiája megvalósulásának áttekintése alkalmat nyújt arra, hogy felhívjuk a figyelmet a nemzetközi gazdasági kapcsolatok egészségesebbé tételének halaszthatatlan szükségességére. A szocialista országok ellenzik a stratégia bármely progresszív célkitűzésének módosítását, amely gyengítené antiimperialista és antikolonialista jellegét.

Figyelembe véve, hogy az USA az ENSZ és szervezetei gyengítésére, tevékenységének aláásására törekszik, célszerűnek látszik ezzel szemben határozottan fellépni. Az ENSZ gazdasági és szociális tevékenységének átalakításával kapcsolatos kérdéskör keretében kifejezésre kell juttatnunk a KGST tagállamok csúcsertekezletén elfogadott deklaráció "A béke megőrzése és a nemzetközi gazdasági együttműködés" szellemét. Rá kell mutatni, hogy az ENSZ hatékony fóruma lehet a nemzetközi gazdasági kapcsolatok demokratikusabbá tételéért, a világ gazdaság súlyos gondjainak enyhítéséért folyó tevékenységnek. A kulcskérdések egyetemes megközelítést igényelnek, ezért támogatjuk a fejlődő országok javaslatát a globális tárgyalások mielőbbi beindítására.

Támogatást kell nyújtani a fejlődő országoknak jogos követeléseik kielégítése, javaslataik megvalósítása érdekében. Az elmúlt időszak eseményei - a stratégiát felülvizsgáló bizottság májusi ülése, az ECOSOC nyári ülészaka stb. - azt bizonyítják, hogy a fejlett tőkés országok nem hajlandók teljesíteni a 77-ek minimális követeléseit sem, és miközben nem vállalnak újabb kötelezettségeket, azon igyekeznek, hogy mérsékeljék a már korábban vállaltakat. Továbbra is azt a véleményt képviselik, hogy a gazdasági problémákat nem szervezeten, globális megközelítésben, hanem kétoldalu alapon kell vizsgálni, és a megoldás a magántőke szabad áramlásának biztosítása lehet.

A fejlődő országok felé hatékony propagandát kell folytatni annak érdekében, hogy meggyőzzük őket arról, hogy eredményeket csak egységes fellépés esetén várhatnak. A problémák

ugyrevezett regionális kezelése az egységet gyengíti, és a 77-ek további megosztottságához vezet.

A résztvevők az UNIDO IV. általános konferenciáját pozitívan értékelték annak fényében, hogy ott olyan kompromisszum jött létre, amelynek alapján megvizsgálható az alapokmányt eddig nem ratifikáló szocialista országok részvétele. Ugyanakkor meg kell akadályozni, hogy az iparfejlesztési célkitűzésekre szánt anyagi eszközökből a magántőke részesedjen.

A szocialista országok elítélik a fejlett tőkés országok azon törekvéseit a UNDP keretében, hogy a segélyek nyújtását politikai feltételekhez kössék. A segélyre szoruló országok sorrendjének felállításakor csak a tényleges gazdasági helyzet lehet döntő tényező.

A transznacionális vállalatok magatartáskódexével kapcsolatban a Nyugat igyekszik megakadályozni a kodifikálási munka befejezését, visszalépni a TNC-k meghatározásában mindenki számára elfogadható, elnöki csomagtervtől. Olyan határozatot igyekeznek elfogadtatni, miközben gátolják a kodifikáció előrehaladását, amely "a befektetők védelmének nemzetközi kódexe" cím alatt a magántőke védelmét szolgálná, és gyengítené a TNC-k magatartáskódexének hatását. Ezzel szemben határozottan fel kell lépni.

A szocialista országok a KGST 35. évfordulóját fel fogják használni a KGST tevékenysége eredményeinek bemutatására, az új típusu, igazságos, demokratikus és kölcsönös előnyökön alapuló együttműködés propagálására.

Az egyeztető értekezleten eltolódás volt érzékelhető a szocialista országok és a 77-ek együttműködésének megítélésében. Míg a főosztályvezetői szintű egyeztető értekezleten meglehetősen optimizmus uralkodott, most realisabban közelítették meg a kérdést a delegációk, aminek fő oka az ECOSOC nyári ülésszakán tapasztalt magatartás a fejlődő országok részéről. A lengyel küldöttség felvetette: érdemes-e a jelen helyzetben előterjeszteni a gazdasági bizalom erősítésre vonatkozó határozattervezetüket. Megegyezés

nem született e kérdésben.

A 39. ülészak során közös nyilatkozatra kerül sor a III. fejlesztési évtized áttekintése témájában. /Ezt a tervezetet korábban már megküldtük a stratégiát felülvizsgáló bizottság májusi ülésére vonatkozó rendeletünk mellékleteként./

Közös nyilatkozatra és határozattervezet benyújtására kerül sor a Charta 10 éves évfordulójával kapcsolatban. A tervezetek véglegesítése New Yorkban fog megtörténni, de a jelenleg benne foglaltakkal minden résztvevő egyetértett. Ugyanez vonatkozik a tőkekivonás negatív hatása a fejlődő országok gazdasági fejlődésére; a kvalifikált káderek szerepe a fejlődő országok gazdasági fejlődésében; és a magas kamatlábak negatív hatása a nemzetközi gazdasági kapcsolatokra tárgy határozattervezetekre.
/Mellékelve./

Az NDK közös nyilatkozat tervezetét készít az ENSZ gazdasági és szociális tevékenységének átalakítása témájában, amelyet még nem nyújtott át. Szeptemberre tervezik a csoporton belüli megvitatását, amikor is ők töltik be a koordinátori funkciót.

Magyarország a világelelmezési nap alkalmából felszólal a csoport nevében a közgyűlés plenáris ülésén. Ehhez a MFM-től kértünk tervezetet, melyhez az egyeztető értekezleten több észrevétel elhangzott. Átdolgozott formában bocsájtjuk majd a misszió rendelkezésére, hogy New York-ban kerüljön végleges egyeztetésre a többi tervezethez hasonlóan.

A Szovjetunió az UNIDO-val kapcsolatban két határozattervezetet nyújtott át tanulmányozásra. /Mellékelve./ Az NGKT állásfoglalását később közöljük.

A tervezetekkel kapcsolatban olyan állásfoglalás alakult ki, hogy azokat lehetőség szerint a 77-ekkel együtt kell benyújtani, de legalább támogatásukat megnyerni.

A jelölési kérdésekkel kapcsolatban az egyeztető értekezleten az alábbi információk hangzottak el:

- Az UNCTAD főtitkári posztra való jelölésben a 77-ek között nincs megegyezés. Elképzelhető Ghamani Corca újabb két évre való jelölése.

- Az ECOSOC tagságra a már ismertek mellett Vietnam is jelöltetni kívánja magát.

- A VÉT-be India is jelölteti magát, és ehhez támogatást kért a Szovjetuniótól és az NDK-tól, amelyet meg is kapott.

Budapest, 1984. szeptember 4.

*Magyar
Zádor*